

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Δ.Ε. ΕΝΠΕ
Ρόδος, 1η Οκτωβρίου 2011

Εισήγηση του Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου **Γιάννη ΜΑΧΑΙΡΙΔΗ**

Στο Νότιο Αιγαίο των σαράντα οκτώ κατοικημένων νησιών, όποτε μιλάμε για προβλήματα και προοπτικές ανάπτυξης, **είμαστε υποχρεωμένοι – αν όχι καταδικασμένοι – να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας μία παράμετρο,** που δεν γίνεται εύκολα αντιληπτή από την κεντρική διοίκηση.

Σαν νησιώτες γνωρίζουμε καλά τι σημαίνει **ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ**. Είτε σαν πλεονέκτημα, είτε σαν μειονέκτημα.

Τι σημαίνει να ζεις μόνιμα σε έναν μικρό παράδεισο από πλευράς φυσικού κάλλους και κλιματικών συνθηκών αλλά να στερείσαι βασικών υπηρεσιών, όπως π.χ. στοιχειώδη ιατρική περίθαλψη.

Να μένεις αποκλεισμένος στο νησί σου λόγω καιρικών συνθηκών και να μην μπορείς να φύγεις με κανένα μεταφορικό μέσο γιατί απλά οι καιρικές συνθήκες δεν το επιτρέπουν.

Να θέλεις να διεκπεραιώσεις μια υπόθεση σου και για το σκοπό αυτό να πρέπει να αλλάξεις δυο-τρεις συγκοινωνίες για να φθάσεις στο διοικητικό κέντρο της περιφέρειας.

Δεν συζητάμε για το χαμένο χρόνο αλλά σίγουρα δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το κόστος με το οποίο επιβαρύνεται ο πολίτης και είναι δυσβάσταχτο.

Να θέλεις να εξάγεις τα προϊόντα που παράγεις, αλλά το κόστος μεταφοράς να τα θέτει "εκτός αγοράς", γιατί απλούστατα είναι ακριβότερα από τα αντίστοιχα προϊόντα που προωθούνται από ηπειρωτικές περιοχές, παρόλο που ποιοτικά είναι καλύτερα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι αναρίθμητα τα παραδείγματα που μπορώ να καταθέσω για να μιλήσω με όρους νησιωτικότητας.

Γιατί η νησιωτικότητα έχει τους δικούς της κώδικες, τη δική της σημειολογία και σίγουρα τα δικά της μοναδικά προβλήματα. Προβλήματα που διαφοροποιούνται από νησί σε νησί.

Επομένως, μια νησιωτική περιφέρεια μπορεί να διαφοροποιηθεί σε σχέση με μια άλλη περιφέρεια, κυρίως από το βαθμό της γεωγραφικής της απομόνωσης. Κι αυτό μπορεί να γίνει αμέσως αντιληπτό, εάν συγκρίνουμε τη νησιωτική περιφέρεια Ν. Αιγαίου με μια ηπειρωτική Περιφέρεια. **Υπάρχει θέμα σύγκρισης; Σαφώς και όχι.**

Το Ν. Αιγαίο είναι μια νησιωτική περιφέρεια αλλά και ένα αρχιπέλαγος διάσπαρτων και απομακρυσμένων μεταξύ τους νησιών με διαφορετικές ταχύτητες ανάπτυξης.

Για να σχεδιάσουμε το μέλλον των νησιών μας είναι απαραίτητη προϋπόθεση να κατανοήσουμε το παρόν των νησιών μας.

Παρά τις όποιες προσπάθειες αναπτυξιακής πολιτικής στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ, υπάρχει μεγάλη διαφορά σε σύγκριση με την ηπειρωτική χώρα.

Π.χ. στην ηπειρωτική χώρα η κατασκευή ενός οδικού άξονα αντιμετωπίζει το πρόβλημα της απομόνωσης μιας ορεινής και απομακρυσμένης περιοχής που είναι αποκομμένη από τα αστικά κέντρα και κύρια δίκτυα μεταφορών.

Αυτό όμως δεν μπορεί να συμβεί στο νησιωτικό χώρο.

Επομένως, ακόμα και **η εξομοίωση των νησιωτικών περιοχών της ΕΕ με τις ορεινές δυσπρόσιτες ηπειρωτικές περιοχές αποτελεί ένα σημαντικό λάθος.**

Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί ένα απομακρυσμένο νησί να διασυνδεθεί σε μόνιμη βάση με το διοικητικό του αστικό κέντρο.

Με λίγα λόγια ό, τι και να κάνουμε, ένα νησί θα εξακολουθήσει να παραμένει νησί. Αυτό δεν αλλάζει. Οι όποιες υποδομές εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνο το νησί.

- Το παρόν που συνδέεται κυρίως με την ανάγκη συνεχούς αναπτυξιακής παρέμβασης στο νησιωτικό χώρο απαιτεί τη δημιουργία **Υποδομών Δημοσίου Συμφέροντος** σε όσο το δυνατόν περισσότερα νησιά εάν όχι σε όλα, που σημαίνει πως η αναπτυξιακή πολιτική νησιωτικών περιφερειών, όπως είναι το Ν. Αιγαίο δεν μπορεί να ολοκληρωθεί γρήγορα, πολύ περισσότερο στην παρούσα προγραμματική περίοδο

2007-2013, όπου στερείται σημαντικών πόρων λόγω μετάβασης μας στο Στόχο 2.

Υπό τις παρούσες λοιπόν συνθήκες **η πρόκληση για τα νησιά μας, για τις νησιωτικές μας περιφέρειες απαιτεί συντονισμένες και συντεταγμένες πολιτικές**, και τα περιθώρια έχουν πλέον στενέψει.

Για αυτό και θα πρέπει όλοι εμείς που εκπροσωπούμε νησιωτικές περιφέρειες να συνεργαστούμε και να δημιουργήσουμε ένα διεκδικητικό πλαίσιο εν όψει της Στρατηγικής για την Ευρώπη 2020. Θα πρέπει να βιαστούμε γιατί τα χρονικά περιθώρια της διαβούλευσης είναι πλέον περιορισμένα, εάν όχι ελάχιστα. Σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να χάσουμε κι αυτή τη φορά τη θέσπιση ειδικών πολιτικών για τα νησιά μας.

- Αγαπητοί συνάδελφοι, **δεν υπάρχουν περιφερειακής εμβέλειας στο νησιωτικό χώρο. Μπορούν να υπάρξουν περιφερειακές νησιωτικές πολιτικές** που στοχεύουν στη δημιουργία «αυτόνομων» νησιών που να διαθέτουν βασικές Υποδομές και Υπηρεσίες Δημοσίου Συμφέροντος στους τομείς της Μεταφοράς, των Επικοινωνιών, της Ενέργειας, της Παιδείας, και της Υγείας για να εξυπηρετείται και ο κάτοικος του πιο απομακρυσμένου νησιού.

Παράλληλα η αξιοποίηση στο έπακρο των **Νέων Τεχνολογιών** θα λειτουργήσει συμπληρωματικά εκεί σε τομείς όπως είναι η Δημόσια Διοίκηση, η Υγεία, η Παιδεία, ο Πολιτισμός και η Επιχειρηματικότητα.

Τα «αυτόνομα νησιά» θα υποστηριχθούν από την Ηλεκτρονική Περιφέρεια. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στο τρίπτυχο της Στρατηγικής για την Ευρώπη 2020 που αφορά στη «βιώσιμη ανάπτυξη», στην «έξυπνη ανάπτυξη» και στην «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς».

- **Το Επιχειρησιακό μας Σχέδιο Δράσης** επικεντρώνεται σε ένα διεκδικητικό πλαίσιο με βάση τις αρχές της Πολιτικής Συνοχής για Πράσινα Νησιά, Βιώσιμα Νησιά και Νησιά Ίσων Ευκαιριών με εξωστρέφεια και αφορά στους παρακάτω τομείς:

1)ΥΓΕΙΑΣ

2)ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

3)ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

4) ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

5) ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

6) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

7) ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΥΓΕΙΑ: Η παροχή υπηρεσιών υγείας στην Περιφ. Νοτίου Αιγαίου είναι προβληματική παρά τις πάνω από 120 δομές παροχής υγείας (ΕΣΥ-ΙΚΑ κ.λ.π.) που λειτουργούν.

Και αυτό γιατί ποτέ μέχρι σήμερα παρά τις επανειλημμένες προτάσεις δεν έχει υιοθετηθεί **ένα μοντέλο παροχής υπηρεσιών υγείας (ΕΣΥ)**

προσαρμοσμένο ειδικά στο νησιώτικο μας χώρο που θα ήταν πιο αποτελεσματικό.

Διεκδικούμε σαν νησιώτες να απολαμβάνουμε των ίδιων υπηρεσιών όπως και οι συμπατριώτες μας στην Ηπειρωτική Ελλάδα.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ: Οι μεταφορές αποτελούν για τα νησιά «επιταχυντή οικονομικής ανάπτυξης με κρίσιμες συνέπειες για την απασχόληση και την άρση του αποκλεισμού» καθώς η εξασφάλιση επαρκών και ποιοτικών μεταφορικών υπηρεσιών είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των νησιών.

Προτείνουμε μεταξύ άλλων:

- Την υιοθέτηση από την κυβέρνηση της αρχής του **μεταφορικού ισοδυνάμου** και την ενίσχυση της πυκνώσης των θαλάσσιων μεταφορών στη λογική των συνδυασμένων μεταφορών.

- Την επαναφορά της ιδέας για την **κατασκευή πλοίων για την εκτέλεση των εσωτερικών δρομολογίων της Περιφέρειας** στη βάση του σχεδίου και της χρηματοδοτικής δυνατότητας που είχε εγκριθεί από την ΕΕ μετά από πρόταση του Υπουργείου Αιγαίου.

Η πρόταση υποβλήθηκε επισήμως στον Ευρωπαϊό Επίτροπο Γιοχάνες Χαν, με τον οποίο μόλις πρόσφατα συναντηθήκαμε, με την προσθήκη να χρηματοδοτηθεί η **κατασκευή πλωτών ασθενοφόρων και πολυϊατρείων**.

- **Διοίκηση και λειτουργία των υπηρεσιών:**

Η γεωγραφική ιδιομορφία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου καθιστά επιτακτική την ανάγκη:

- 1.** Τη **στελέχωση** των αποκεντρωμένων υπηρεσιών στις περιφερειακές ενότητες (πρώην Επαρχία), με το απαραίτητο προσωπικό ανά υπηρεσιακή μονάδα (20 – 30 υπάλληλοι) ανάλογα με τον αριθμό των νησιών και τον πληθυσμό τους.
- 2.** Τη δυνατότητα **τοποθέτησης πολιτικού προϊσταμένου** των υπηρεσιών (περιφερειακός σύμβουλος), αμειβόμενος, στις αντίστοιχες περιφερειακές ενότητες (πρώην Επαρχία).
- 3.** Το κόστος μετακίνησης των αιρετών και των υπαλλήλων ανέρχεται στο ποσό το **1.100.000 ευρώ** και πρέπει να καλυφθεί από τον πενιχρό προϋπολογισμό μας. Πρέπει να υπάρξει κάλυψη, με αύξηση του ποσού των ΚΑΠ λειτουργικών δαπανών.
- 4.** Να αρθεί το όριο των εξήντα (60) ημερών εντός έδρας για τους αιρετούς (Περιφερειάρχη, αντιπεριφερειάρχες, πρόεδρο Π.Σ) και να αυξηθεί το όριο για τους υπαλλήλους σε ογδόντα (80) ημέρες.

- Οι ιδιαιτερότητες της Περιφέρειάς μας, αλλά και η ιδιαίτερη πληθυσμιακή κατανομή της, καθιστούν επίσης επιτακτική την ανάγκη μίας **ενιαίας τεχνολογικής υποδομής** ώστε να βελτιστοποιηθούν οι υπηρεσίες που προσφέρονται στους πολίτες, ανεξάρτητα του τόπου διαμονής τους ώστε να υποστηριχθεί η αποκέντρωση και να ενισχυθούν οι δομές της περιφέρειας.

Εκμεταλλεούμενοι τα πλεονεκτήματα της τηλεματικής και το νέο επικοινωνιακό και τεχνολογικό δίκτυο το οποίο σχεδιάζεται (e-government), έχουμε τους εξής στόχους:

- Ελαχιστοποίηση των αποστάσεων μεταξύ των μικρότερων νησιών και των μεγάλων κέντρων της περιφέρειας .
- Ελαχιστοποίηση του κόστους που προκαλείται από τις αποστάσεις μεταξύ των νησιών της περιφέρειας, περιορίζοντας τις μετακινήσεις των πολιτών και των εγγράφων στις απολύτως απαραίτητες.

Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων στην ΠΝΑ

Η ΠΝΑ των 48 κατοικημένων νησιών χωρίζεται αναγκαστικά λόγω της νησιωτικής της ιδιομορφίας σε δεκατρείς (13) Διαχειριστικές Ενότητες με ιδιαίτερα δυσχερείς συνθήκες για την χωροθέτηση και ανάπτυξη των συμβατικών έργων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων με ταυτόχρονη παύση της λειτουργίας των Ανεξέλεγκτων Χώρων Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ).

Η ΠΝΑ προτείνει αναθεώρηση του σχεδιασμού και στροφή στις νέες σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης των στερεών αποβλήτων με ταυτόχρονη ταχεία αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ , με στρατηγική λογική **“Κάθε νησί διαχειρίζεται πλήρως τα απορρίμματα του και μεταφέρονται μόνο τα ανακυκλώσιμα σε κεντρικές μονάδες επεξεργασίας”**.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ευχαριστώ θερμά για την απόφασή σας, η συνεδρίαση του ΔΣ της ΕΝΠΕ να πραγματοποιηθεί στο Νότιο Αιγαίο και συγκεκριμένα στη Ρόδο.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τους συναδέλφους που ήλθαν το πρωί και θα αποχωρήσουν το απόγευμα.

Θέλω όμως να ξέρετε πως στα νησιά του Αιγαίου, πέραν της καθημερινότητας που βιώνουν και της οικονομικής δραστηριότητάς τους, οι κάτοικοι είναι και οι ακρίτες που φυλάνε Θερμοπύλες.

Σας ευχαριστώ...